

Úterý, 18. května 2010

Deontologické otázky spojené s řízením podniků

P7_TA(2010)0165

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. května 2010 o deontologických otázkách vztahujících se k řízení podniků (2009/2177(INI))

(2011/C 161 E/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na doporučení Komise ze dne 30. dubna 2009, kterým se doplňují doporučení 2004/913/ES a 2005/162/EC, pokud jde o systém odměňování členů správních orgánů společností kótovaných na burze ⁽¹⁾,
 - s ohledem na doporučení Komise ze dne 30. dubna 2009 o politikách odměňování v odvětví finančních služeb ⁽²⁾,
 - s ohledem na sdělení Komise k oběma výše uvedeným doporučením, které bylo rovněž zveřejněno dne 30. dubna 2009 (KOM(2009)0211),
 - s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES, pokud jde o kapitálové požadavky na obchodní portfolio a resekuritizace a o dohled nad politikami odměňování (KOM(2009)0362),
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi ⁽³⁾,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A7-0135/2010),
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie a celý svět zažívají nejvážnější hospodářskou krizi za posledních 60 let, že reálná ekonomika čelí nejhorší recesi za výše uvedené období a že přes relativní oživení hospodářství se očekává zhoršení podmínek pro zaměstnanost,
- B. vzhledem k tomu, že bez ohledu na typ podniku nebo odvětví, ve kterém působí, jsou v celkovém kontextu deontologie podnikatelského chování důležité některé otázky vztahující se k řízení podniků, jako je povinnost řádné péče, transparentnost, sociální odpovědnost podniků, řízení rizik, ekonomická udržitelnost rozhodnutí o finančních investicích, postupy správních popř. dozorčí rady nebo výkon práv akcionářů; vzhledem k tomu, že nedávná finanční krize ukázala, že tyto otázky musí být zvažovány s ohledem na zachování finanční stability a soustavně analyzovány, aby bylo možné nalézt řešení umožňující podnikům čelit současným výzvám a přispívat k hospodářskému růstu a zvyšování zaměstnanosti v celé Evropské unii,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 120, 15.5.2009, s. 28.

⁽²⁾ Úř. věst. L 120, 15.5.2009, s. 22.

⁽³⁾ Úř. věst. L 184, 14.7.2007, s. 17.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 87.

Úterý, 18. května 2010

- C. vzhledem k tomu, že krize také ukázala existenci úzkých vazeb mezi řízením rizik a politikou odměňování a důležitost této politiky v rámci mechanismů zajišťujících řádné fungování podniků; z tohoto důvodu by mělo být náležitě zohledněno řízení rizik při takovém nastavení politiky odměňování, aby umožňovala vytvoření odpovídajících systémů řízení rizik v rámci širšího a vyváženého přístupu ke správě a řízení a k zajištění toho, že pokud budou zavedeny systémy pobídek, bude dbáno rovněž na zajištění jim odpovídajících systémů řízení rizik,
- D. vzhledem k tomu, že podniky ve všech odvětvích mají některé třídy rizik společné, ačkoli některé typy rizik jsou typické pro určitá odvětví (jako jsou rizika, kterým jsou vystaveny podniky činné ve finančním odvětví); vzhledem k tomu, že selhání účinného řízení rizik vyplývající z neadekvátního sledování, zda jsou dodržována pravidla dohledu, a nepřiměřené pobídky v politice odměňování sehrály v nedávné finanční krizi ústřední úlohu,
- E. vzhledem k tomu, že řízení rizik by mělo být chápáno a uplatňováno na úrovni celé organizace, a nejen na úrovni jejích jednotlivých operačních jednotek; měly by být také o něm podávány informace, mělo by být transparentní a podléhat oznamovací povinnosti,
- F. vzhledem k tomu, že každé řešení by mělo zajišťovat, aby každé přijímané riziko bylo v souladu s cílem podnikání a se strategií podniku s řádným ohledem na účinné řízení rizik; účinné řízení rizik by mělo být považováno za jeden z nejdůležitějších prvků dobrého podnikového řízení ve všech podnicích,
- G. vzhledem k tomu, že jeden z prvních kroků Komise po krizi se zaměřil na otázku politiky odměňování přijetím doplňků k doporučením Komise 2004/913/ES a 2005/162/ES, jejichž cílem bylo zajistit správnou politiku odměňování se stanovením nejlepších postupů pro její koncipování, s novým doporučením týkajícím se systému odměňování ředitelů podniků kótovaných na burze a se zveřejněním doporučení k politikám odměňování v odvětví finančních služeb,
- H. vzhledem k tomu, že úroveň doporučení se liší podle typu podniku s řádným přihlédnutím k jeho velikosti, vnitřnímu uspořádání a složitosti vykonávaných činností; že je třeba takto rozlišovat mezi finančními podniky (ať již s kótovanými akciemi či nikoli) a podniky s kótovanými akciemi, ale nikoli finančními, a mezi různými odvětvími finančnictví, jako je bankovníctví, pojišťovnictví a správa fondů,
- I. vzhledem k tomu, že v souvislosti s odměňováním je nutné zvážit některé body jako jsou (i) systémy odměňování, včetně jejich struktury, transparentnosti a symetrie a vazby mezi odměňováním a motivací, (ii) postup při stanovení systémů odměňování, včetně definování činitelů, úkolů a odpovědnosti, (iii) kontrola systémů odměňování, přičemž zvláštní pozornost je nutno věnovat akcionářům, a (iv) celková výše odměn včetně mezd a důchodů,
- J. vzhledem k tomu, že některé velmi důležité aspekty zásad obsažených v doporučeních zůstávají nejasné a musí být řádným způsobem zaváděny do praxe, například koncepce výkonových kritérií, jež by umožnila vytvořit vazbu mezi odměnou a dosaženými výsledky, zohlednění „nedostatečných výsledků“ při výplatě odchodného a variabilní složky odměňování v odvětví finančních služeb,
- K. vzhledem k tomu, že pro trvalý potíže při definování vazby mezi odměnou a dosaženými výsledky by měl být důraz kladen na efektivitu postupu, ve kterém se rozhoduje o politice odměňování a o transparentnosti, kdy oba tyto momenty by měly vycházet ze zásad správného řízení podniků definovaných a posuzovaných ve vhodném časovém období, které se soustřeďuje na střednědobou a dlouhodobou perspektivu a aby se předešlo riskantním politikám řízení, jež nejsou udržitelné a jsou založeny na krátkodobé či dokonce velmi krátkodobé koncepci, s jasně vymezenými, oddělenými úkoly a odpovědnostmi zúčastněných osob,
- L. vzhledem k tomu, že při každém přijímaném řešení by měl být uplatňován diferencovaný přístup a podnikům by měla být ponechána flexibilita v přizpůsobování systémů vlastním potřebám,
- M. vzhledem k tomu, že dosahované výsledky a politika odměňování musí být zpětně vyhodnocovány,

Úterý, 18. května 2010

- N. vzhledem k tomu, že se prokázalo, že důležitým prvkem správného řízení je transparentnost; vzhledem k tomu, že by se neměla omezovat na pouhé poskytování informací, ale měla by znamenat, že podniky budou schopny vysvětlit, proč zvolily tu či onu politiku odměňování,
- O. vzhledem k tomu, že podávání jasných a snadno srozumitelných informací o politice odměňování ředitelů by v zásadě napomohlo procesu rozhodování, a zejména rozhodování akcionářů, o politice odměňování; taková informovanost by mohla zahrnovat podávání podrobných informací v ročních účetních závěrkách nebo ve zprávách o odměňování o celkové výši odměn a jiných výhod poskytovaných jednotlivým ředitelům,
- P. vzhledem k tomu, že cílem podniku by mělo být konstruktivní zapojení akcionářů a zaměstnanců; vzhledem k tomu, že to vyžaduje hledání dalších opatření k účinnému zapojení akcionářů do utváření politiky podniku v oblasti odměňování (jako je praxe zavedená v Německu, kde si podniky musí vyžádat souhlas akcionářů formou poradního hlasu), zejména protože akcionáři jsou ne vždy ochotni či připraveni převzít aktivnější úlohu; vzhledem k tomu, že by to mělo také znamenat hledání způsobů, jak zajistit spíše více proaktivní než reaktivní chování akcionářů ve vztahu k dozorčí popř. správní radě podniku,
- Q. vzhledem k tomu, že zejména v kótovaných společnostech je neúčast akcionářů vysoká, by bylo třeba podpořit elektronické hlasování na shromážděních akcionářů,
- R. vzhledem k tomu, že stávající právní předpisy v oblasti informování a konzultace pracovníků při řízení jejich podniku musí být správně uplatňovány, aby jim byl umožněn skutečný dialog s vedoucími pracovníky podniků a aby mohlo být jednoznačně definováno odměňování v podnicích a jeho cíle,
- S. vzhledem k tomu, že mezi zákonné povinnosti správních orgánů podniku patří stanovit kritéria pro odměňování managementu a stanovení výše těchto odměn,
- T. vzhledem k tomu, že zlepšování výsledků činnosti dozorčích popř. správních rad podniků musí probíhat na základě dobrovolnosti a může vyžadovat přezkumy správních postupů,
- U. vzhledem k tomu, že cílem by mělo být vytvoření kompetentních správních a dozorčích rad podniků schopných přijímat objektivní a nezávislá rozhodnutí; vzhledem k tomu, že by měla být hodnocena účelnost a účinnost činnosti dozorčích popř. správních rad podniků,
- V. vzhledem k přiznávanému nedostatku stávajícího systému správy a řízení podniků by určitý podíl (např. 1/3) ředitelů měl být tvořen odborníky, kteří by byli odměňováni pouze akcionáři, jimž by byli odpovědní a podřízeni. že tuto odpovědnost a podřízenost je třeba spojit s hlediskem odborných zkušeností,
- W. vzhledem k tomu, že legislativní proces v této oblasti může být obtížnější a časově náročnější než přijetí doporučení, avšak uplatnění přístupu právně nevynutitelného předpisu nepostačuje,
- X. vzhledem k tomu, že se Komise hodlá řídit doporučeními obsaženými v legislativních návrzích a zavést přiměřený dohled nad systémy odměňování, a konkrétně navrhla revizi směrnici o kapitálových požadavcích; vzhledem k tomu, že Komise hodlá posoudit další opatření vztahující se k nebankovním finančním službám,
- Y. vzhledem k tomu, že doporučení vydaná Komisí a vztahující se k podnikům s kótovanými akciemi nemusí nutně představovat vhodné všeobecné pokyny pro vypracování správních postupů v jiných podnicích, než jsou podniky s kótovanými akciemi,
- Z. vzhledem k tomu, že je zcela nezbytné, aby jakýkoli nástroj přijatý v této oblasti byl dodržován v celé EU a všemi zainteresovanými stranami,

Úterý, 18. května 2010

1. vítá opatření směřující k řešení deontologických aspektů podnikového řízení, které, jak ukázala nedávná finanční krize, nejsou ani zdaleka vyřešeny; v této souvislosti vítá obě doporučení vydaná Komisí;
2. zdůrazňuje, že uplatnění přístupu právně nevynutitelného předpisu však nepostačuje;
3. vítá proto první legislativní návrh Komise, který umožní, aby se zákonodárce EU mohl náležitě zabývat příslušnými otázkami, t.j. změnou směrnice o kapitálových požadavcích;
4. připojuje se k zásadám, které Komise uvádí ve svých doporučeních ze dne 30. dubna 2009, především o struktuře odměňování a o řízení odměňování ředitelů a řídících pracovníků společností kótovaných na burze, a rovněž o struktuře odměňování, procesu vypracovávání a provádění politik odměňování (řízení), transparentnosti politiky odměňování a obezřetnostní kontroly (dohledu) ve finančním odvětví, ale zdůrazňuje, že tato doporučení byla členskými státy provedena jen neuspokojivě;
5. zdůrazňuje, že Evropská unie potřebuje dlouhodobý výrobní, sociální a environmentální model, který by bral ohled na obecné zájmy podniků, akcionářů a zaměstnanců, a novou finanční architekturu založenou na systému obezřetostních a deontologických pravidel a na vnitrostátních a evropských orgánech dohledu vybavených závaznými pravomocemi; rovněž se domnívá, že finanční odvětví musí odpovídat potřebám reálné ekonomiky, přispívat k udržitelnému růstu a vykazovat co největší společenskou odpovědnost;
6. připomíná, že ve fázi ožívování hospodářství mají vedle opatření na pomoc reálné ekonomice klíčový význam také opatření zaměřená na ochranu pracovních míst, vzdělávání a pracovní podmínky a že by je měly vzít v potaz všechny zúčastněné strany;
7. zdůrazňuje, že politiky odměňování zaměřené na zdravou a udržitelnou správu a řízení podniků nemají pouze deontologický důvod, ale i důvod čistě ekonomický, protože takové politiky mají přímý dopad na aktiva a perspektivy rozvoje těchto podniků, i obecně celého hospodářství, a na udržení a vytvoření co nejvyšší míry zaměstnanosti;
8. domnívá se, že opatření v souvislosti s politikou odměňování řídících pracovníků bank a úvěrových institucí nesmí mít povahu pouhého doporučení, ale musí mít spíše formu závazných opatření spojených se systémem dohledu, přičemž cílem by mělo být, aby pohyblivá složka odměňování – prémie, opce na akcie a pobídky –, nevedly podniky k příliš riskantnímu investování a politikám řízení, které neberou ohled na dopady na reálnou ekonomiku;
9. důrazně připomíná, že řízení podniku a politiky odměňování musí respektovat a podporovat zásady stejných mezd a rovnosti v odměňování mezi ženami a muži, které jsou stanoveny ve Smlouvách a ve směrnicích EU;
10. považuje za nutné přijmout další legislativní opatření na evropské úrovni, aby se vyřešil problém různých vnitrostátních pravidel odměňování pro podniky v případech, kdy se řídící pracovníci přesunují z jednoho členského státu do druhého v rámci (holdingového) podniku nebo z jednoho podniku do jiného podniku v jiném členském státě, nebo kdy podniky využívají svobody pohybu na vnitřním trhu, například formou přeshraničních fúzí;
11. považuje za důležité zdůrazňovat všeobecnou odpovědnost správních a dozorčích rad podniků za udržitelný a dlouhodobý rozvoj společností usazených v některém z členských států EU a domnívá se, že je úkolem těchto rad, aby strukturovaly odměňování řídících pracovníků podniků tak, aby tento cíl odráželo a aby bylo pro evropskou veřejnost transparentní;

Úterý, 18. května 2010

12. vyzývá Komisi, aby navrhla změny právních předpisů o finančních službách specifikované podle jednotlivých odvětví s cílem zajistit v politice odměňování konzistentnost mezi bankovními a nebankovními institucemi. Rovněž vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrhy v oblasti podnikového práva s cílem pomoci řešit otázky řízení podniků a zajistit konzistentnost politiky odměňování pro všechny typy společností;
13. vyzývá Komisi, aby vyžadovala a podporovala účinné dodržování opatření přijatých na úrovni EU a soustřeďovala se přitom především na přeshraniční podniky, a aby splnila svůj záměr, že předloží hodnotící zprávu o uplatnění obou doporučení členskými státy; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby do závěrů této hodnotící zprávy zapracovala plán vhodných legislativních i jiných činností, který by možná bylo nezbytné následně přijmout;
14. žádá, aby byla účinným způsobem uplatňována pravidla týkající se konzultací a účasti zaměstnanců zvolených v rámci směrnice 2001/86/ES ⁽¹⁾, kterou se doplňuje statut evropské společnosti;
15. nahlíží na evropské podniky jako na vhodnou platformu pro zavádění osvědčených postupů s cílem zavádět etické zásady, podle nichž mají být řízeny nadnárodní společnosti, a pro prosazování těchto zásad v praxi;
16. vyzývá členské státy, aby účinně prováděly opatření, jako je směrnice o právech akcionářů v EU, aby odstranily překážky bránící účasti akcionářů při hlasování a aby takovou účast podpořily, zejména pokud jde o přeshraniční hlasování;
17. vyzývá všechny akcionáře, aby se aktivně zapojili do revize podnikatelských postupů a do výměn v oblasti kultury podnikání;
18. žádá o podporu účasti žen na vedoucích pozicích prostřednictvím doporučení Komise na zavedení režimu obsazování míst v podnikových řídicích orgánech, a rovněž v dalších orgánech a na obsazování míst obecně;
19. navrhuje, aby vnitrostátní kontrolní orgány přísněji definovaly nezávislost členů řídicích orgánů podniku a zároveň vytvořily účinnější mechanismy boje proti korupci, jejichž zavedení umožní nejen posílit etické řízení podniků, ale může také zlepšit jejich hospodářskou výkonnost;
20. podporuje vypracování jednotných a komplexních pokynů týkajících se řízení rizik, které, jak se zdá, se v současnosti řídí různými kodexy a normami, jež jsou v členských státech použitelné jen částečně;
21. zdůrazňuje, že v případě hospodářské trestné činnosti by mělo být možné zahájit trestní stíhání proti jednotlivým členům správní rady podniku odpovědným za tyto trestné činy;
22. vyzývá Komisi, aby podpořila využívání pokynů na základě osvědčených postupů pro nekótované společnosti, které by byly navrženy tak, aby zohledňovaly specifické rysy a odlišnosti těchto společností;
23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 294, 10.11.2001, s. 22.